

Plošča, preden so jo zdaj pritrdili na novo mesto v steno Slovenskega zvonika

fantje. Potem jo je kovaški mojster **Anton Bergant** popravil in očistil, pa se je zdaj vrnila na kraj, za katerega je bila namenjena. Novi prostor je boljši kot je bil tisti, ki so ga ob trideseti obletnici smrti **Klementa Juga** izbrali »šumski bratje«. Vijaki so zariti v živo skalo in torej les ne bo več strohnel.

Ob tej obnovitvi starega znamenja so se seveda tisti »bratje«, ki še živijo v Bariločah, spominjali zimskega izleta pred štirimi desetletji, ko nas je obiskala s snegom izredno bogata zima, pa smo prve spomladanske dni nastopali v dveh skupinah do takrat pravkar urejenega zavetišča »Pod Skalco«. Boljši smučarji so prečili katedralski severni greben, nerodnejši so se borili tam, kjer pelje »slovenska steza«. »Pod Skalco« smo prenočili in drugi dan smučali do konca Campanile, potem pa z derezami in cepini napredovali do Zvonika (26. 9. 1954). Ploščo smo samo za silo pritrdili in so

nekaj tednov kasneje **Dinko Bertonec**, **France Jerman** in naš prijatelj gorski vodnik **Otto Meiling** delo dokončali, zvrtili luknje in pritrdili vijake v lesene zatiče.

Plošča predstavlja Juga, ki gleda v triglavsko steno. Napis pravi: »Grupo de Escaladores Eslovenos al Guia y Maestro Klement Jug - año 1954« (Slovenska Plezalska skupina vodniku in učitelju Klementu Jugu, leta 1954). Osutek plošče je izdelal bariloški kipar **Hans Lauer**, tisti, ki je leta 1952 peljal bariloško odpravo na San Valentin. Za kovinsko vlitje je poskrbel predsednik buenosaireske sekcije SPD **Robert Petriček**.

Leto 1954 je bilo za slovenske andiniste izredno pomembno. **Dinko Bertonec** je potoval na Daulagiri, uredili smo zasilno kočico »Pod Skalco« in postavili Jugovo ploščo. Žal pa se je prav to leto odigrala tragedija na Paine Grande, kjer sta izgubila življenje **Tonček Pangerc** in Avstrijec **Herbert Schmolli**.

Po naključju smo počastili Dinka ob njegovem povratku s Himalaje prav tisti dan, ko se je izpolnilo trideset let od Jugove smrti v triglavski steni (11. 8. 1954).

In letos sovpada nova postavitev Jugove plošče z gradnjo kočice na Capilli in s štiridesetletnico Daulagirija. Torej si stari »bratje« domišljamo, da smo izpolnili »naročilo Klementa Juga«, ideološki program slovenskega andinista, kot je bil objavljen v prvi številki »Gorá« in pozneje ponatisnjen v »Zgodbah z Nahuel Huapija« in v Rotovi antologiji »Ob Srebrni reki«.

TRI ZAHVALE MLADINSKE KOMISIJE PRI PZS

PRIZNANJA »MLADINA IN GORE«

BORUT PERŠOLJA

Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije vsako leto podeljuje za dosežke na področju vzgoje in izobraževanja planinske mladine priznanja Mladine in gore. To najvišje priznanje podeli MK na podlagi javnega razpisa in sprejetih kriterijev, ki določajo, da lahko komisija podeli vsako leto največ troje priznanj za različna področja:

- eno priznanje mladinskemu odseku ali PD za izjemne dosežke pri vzgoji in izobraževanju planinske mladine, ki se kažejo v kvaliteti, kontinuiteti (pri izobraževanju vodnikov in mentorjev) in razširjenosti gornišva med mladimi;
- eno priznanje posamezniku ali posameznici za življenjsko delo, osebni prispevek, dosežke iz stroke, objavljajna in priprave gradiv, učbenikov in didaktičnih pripomočkov;

- eno priznanje organizacijam in ustanovam izven PZS, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem planinske mladine.

Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije je na svoji aprilski seji sprejela sklep o podelitvi priznanj Mladina in gore za leto 1993.

BORIS MLEKUŽ

Priznanje Mladina in gore za osebni prispevek na področju vzgoje in izobraževanja planinske mladine prejme inštruktor planinske vzgoje in gorski reševalec **Boris Mlekuž** iz Bovca.

Z Borisom Mlekužem se je seznanil vsakdo, ki je v zadnjih petnajstih letih sodeloval na vzgojno izobraževalnih akcijah MK v Vzgojno izobraževalnem centru v Bavšici. Njegovo osnovno področje je delo gorske reševalne službe, s tem pa se močno prepletata tudi gibanje in var-

nost v gorah. Te teme vedno predava zelo suvereno, nazorno in življenjsko, v sporočilu predavanja pa ne pušča dvoma: za varnost lahko največ storimo sami s svojim znanjem in izkušnjami.

Področje vodništva, zlasti vzgoja mladinskih planinskih vodnikov, ga je v zadnjih letih močno angažirala. V vzgojnem delu je zelo dosleden in zahteven, s svojimi usmeritvami pa je močno vplival na kakovost tečajev in seminarjev. V predavanjih močno posega tudi na področje ekologije in varstva gorskega sveta, zgodovine in etnologije; pri tem se je izkazal kot široko razgledan in kritičen poznavalec te problematike. S številnimi pisnimi prispevki je znan tako strokovni kot širši gorniški javnosti.

Njegov prispevek pri vzgoji mladih v planinski organizaciji je vsaj dvojen: neposreden, saj povsod, kjer je prisoten, vzgaja, ter posreden, ki ga prenaša preko vodnikov in mentorjev, ki imajo to srečo, da jim je gorniški učitelj. Še nekaj takšnih sodelavcev, kot je Boris Mlekuž, ki je za delo z mladimi žrtvoval ogromno svojega prostega časa, bi v mladinski planinski dejavnosti »premikalo gore«.

MO PD LISCA

Med mladinskimi odseki prejme priznanje Mladina in gore za dosežke pri vzgoji in izobraževanju planinske mladine **Mladinski odsek Planinskega društva Lisca Sevnica — Krško**.

Čeprav ne domujejo v osrčju visokih gor, je planinstvo način življenja številnih mladih, ki so člani v PD Lisca. Za to gre predvsem zahvala neumornim mentorjem, vodnikom in vsem, ki najdejo posluš za delovanje mladih, »na katerih svet stoji«.

Več kot 500 otrok, srednješolcev in študentov deluje v Mladinskem odseku PD Lisca na številnih področjih: organizirajo izlete po domačih in tujih gorah, vodijo planinske krožke na 8 osnovnih šolah, srečujejo se ob diapozitivih in predavanjih. Vsako leto se odpravijo tudi na večdnevno taborjenje pod šotori — lani so pripravili tak tabor že enaindvajsetič in tako sodijo med odseke z najdaljšo tradicijo organiziranja taborjenj.

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladih (lani je planinsko šolo uspešno končalo kar 50 mladih planincev) pa sta tesno povezana z izobraževanjem vodnikov in mentorjev. V odseku deluje prek 30 vodnikov, vsako leto pa se jim pridružijo vsaj štirje novi mladinski planinski vodniki. Skrb za kadre je ena od najpomembnejših nalog in izobraževanje je najboljša naložba v prihodnost.

Široka gorniška dejavnost, učinkovita organiziranost in uspehi, ki jih dosegajo člani MO PD Lisca, so lahko velika spodbuda vsem, ki se ukvarjajo z mladimi v planinski organizaciji. Ve-

selje in mladost, ki se prepletata z resnostjo in voljo po delu, pa dokazujeta, da gorništvu ni samo šport, je tudi kultura in oblika doživljanja. Takšnih doživetij gore nudijo na vsakem koraku: samo odpraviti se je treba v ta čudoviti svet.

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Med organizacijami, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem planinske mladine izven Planinske zveze Slovenije, prejme priznanje Mladina in gore za leto 1993 **Triglavski narodni park**.

Obiskovanje gora je osnovna dejavnost gornikov. V gorah spoznavamo naravo in svoje mesto v njej. Zato ne preseneča, da so prav gorniki prvi dali pobudo za ustanovitev Alpskega varstvenega parka in kasneje Triglavskega narodnega parka.

Ob teh pobudah se je prebudila zavest in potreba po vzgoji obiskovalcev gorá, zlasti mladine, ki naj se nauči spoštovati in ceniti naravno in kulturno okolje, v katerem živimo.

Triglavski narodni park tej nalogi posveča veliko svoje pozornosti. Sodelovanje MK in TNP sega tako na strokovno področje, kjer sodelavci parka s svojimi predavanji sodelujejo na vzgojno izobraževalnih akcijah PZS, kot tudi pri pripravi in izvedbi taborjenj na območju TNP, za katere ima Uprava TNP velik posluš. Ekologija v naših vrstah ni več samo razmišljanje, pač pa je ravno s pomočjo in sodelovanjem TNP postala osnovna vrednota dogajanj v gorah.

***

Z izborom nagrajencev je želela Mladinska komisija pokazati, da je gorništvu sestavni del slovenske zgodovine, kulture in sedanjega življenja. S svojo širino, vsebinsko pestrostjo in raziskovalnim duhom omogoča vsakomur, da doživi del narave, ki mu je najbližji.

Naši nagrajenci predstavljajo mladost, znanje in strokovnost na eni ter veselje, zrelost in smisel za sodelovanje na drugi strani. Vse pa preveva duh po skromnem in naravi prijaznem obiskovanju gora.

Ker bogatijo gorniško zakladnico znanja in doživetij ter svoje izkušnje prenašajo tudi na druge, smo jim še posebej hvaležni in jim ob podelitvi priznanj Mladina in gore izrekamo iskrene čestitke.

Ljudje hočejo najvišje

Ugledni angleški alpinist **Doug Scott**, 52, je konec lanskega leta plezal in hodil po sončnih baskovskih gorah, kjer so ga našli sodelavci revije Pyrenaica. Ob tej priložnosti se je razgovoril o dogajanjih v Himalaji in je dejal: »Na Mount Everestu je prišlo do popolnoma istega fenomena množičnosti, kot ga poznamo z Mont Blanca. Žal Nepal nima tako dobre infrastrukture, kot je v Alpah, posledica tega pa so veliki problemi.«

in